

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

43.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 2-го Июня. — 1839 — Wilno. Piątek. 2-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 23-го Мая.

Высочайшею Грамотою отъ 25 Марта, Членъ Совѣта Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Паскевичъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена *Св. Станислава первой степени*.

— Высочайшимъ Указомъ, Канцлѣру Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 11 день сего Мая даннымъ, бывшій Ординарный Профессоръ Дерптскаго Университета Статскій Совѣтникъ *Еше*, по засвидѣтельствованію Министра Народнаго Просвѣщенія о тридцатисемилѣтней усердной и полезной службѣ его, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Анны 2 й степени*.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 15 Мая. Состоящій по Арміи Полковникъ *Викъ*, увольняется отъ службы за болѣзнію, Генераль-Маіоромъ и съ мундиромъ.

— Высочайшими Указами, данными Правительствующему Сенату въ 24 день Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы въ вѣчное и потомственное владѣніе, нижеозначеннымъ лицамъ, земли, въ такихъ Великороссійскихъ Губерніяхъ и уѣздахъ, гдѣ окажутся излишнія порожнія земли: по ходатайству Его Императорскаго Высочества Генераль-Фельдцейхмейстера, Начальнику Кавказской Артиллерійскаго резерва, Генераль-Лейтенанту *Арнольди*, четыре тысячи десятины; состоящему при Гидравлическихъ работахъ въ городѣ Павловскѣ, Полковнику *Голле*, тысячу пятьсотъ десятины.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣлъ соизволять: чтобы остающимся за штатомъ чиновникамъ производилось жалованье въ теченіи года, или до опредѣленія къ новой должности, буде сіе случится прежде истеченія года; — на томъ же основаніи, какъ и служащимъ жалованье производится.

— Приказомъ Г. Министра Государственныхъ Имуществъ отъ 15 и 16 Мая, переименовываются изъ Гражданскихъ въ Военные чины: Тамбовскій Губернскій Лѣсничій, 6-го класса *Лукинъ*, въ Полковникъ, и Начальникъ Лисинскаго Учебнаго Лѣсничества, Надворный Совѣтникъ *Фрейрейсъ*, въ Подполковникъ. Назначаются: Начальникъ Лисинскаго Учебнаго Лѣсничества, Подполковникъ *Фрейрейсъ*, Директоромъ сего Лѣсничества; Маіоръ *Ошманъ*, Ученымъ Лѣсничимъ при Второмъ Департаментѣ Государственныхъ Имуществъ. Губернскими Лѣсничими: Полковникъ *Лукинъ*, Тамбовскимъ. Подполковники: Минскій Губернскій Лѣсничій *Ковальскій*, С. Петербургскимъ, и *Степановъ*, Калужскимъ. Маіоры: *Биро*, Смоленскимъ; *Братке*, Орловскимъ, и *Нарбутъ*, Пензенскимъ. Исправляющими должность Губернскихъ Лѣсничихъ: Капитаны: *Тизенгаузенъ*, Вологодскаго; *Моравскій*, херсонскаго, и *Генъ*, олонекскаго.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 23-go Maja.

Przez Najwyższy Dyplom 25 Marca, Członek Rady Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywisty Radzca Stanu *Paskiewicz*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława pierwszego stopnia.

— Przez Najwyższy Ukaz, do Kapituły Cesarzkiej i Królewskiej Orderow, w dniu 11-m ter. Maja, były Professor Zwyczajny Uniwersytetu Dorpackiego, Radzca Stanu *Esche*, po zaświadczeniu Ministra Narodowego Oświecenia, o służbie jego trzydzieści siedmiu lat, gorliwością odznaczony, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny 2-go stopnia.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny 15 Maja: Liożący się w Armii Półkownik *Wik*, uwolniony ze służby z przyczyny choroby, w randze Jenerał-Majora i z mundurem.

— Przez Najwyższe Ukazy, dane Rządzącemu Senatowi w dniu 24-m Kwietnia, Najłaskawiej nadane w posiadanie wieczne i potomne, niżej wyrażonym osobom, w takich Guberniach Wielko-Rossyjskich i Powiatach, gdzie się okazały ziemie próżne: za wstawieniem się Jego Cesarzkiej Wysokości, Jenerał-Feldceigmistrza, Naczelnikowi rezerwy Artylleryi Konnej, Jenerał - Porucznikowi *Arnoldi*, cztery tysiące dziesięcin; zostającemu przy robotach hydraulicznych w mieście Pawłowski, Półkownikowi *Golle*, tysiąc pięćset dziesięcin.

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyżej rozkazac raczył: ażeby nie umieszczonym na etacie urzędnikom wydawana była płaca przez ciąg roku, albo do naznaczenia do nowego obowiązku, jeżeli zdarzy się przed upłynieniem roku, — na tejże osnowie, jak i zostającym w służbie wydaje się płaca.

— Przez Rozkaz Dzienny P. Ministra Dóbr Państwa z dnia 15 i 16 Maja, otrzymali zamianę rang cywilnych na wojskowe: Tambowski Gubernialny Leśniczy, 6 ej klasy *Łukin*, Półkownik, i Naczelnik Lisińskiego Uczebnego Leśnictwa, Radzca Dworu *Freireis*, Podpółkownik. Naznaczeni: Naczelnik Lisińskiego Okręgu Uczebnego Leśnictwa, Podpółkownik *Freireis*, Dyrektorem tego Leśnictwa; Major *Ozman*, Uczonym Leśniczym przy drugim Departamencie Dóbr Państwa, Leśniczymi Gubernialnymi: Półkownik *Łukin*, Tambowskim, Podpółkownicy: Miński Gubernialny Leśniczy *Kowalski*, St. Petersburgskim, i *Stepanow*, Katuzkim, Majorowie: *Biro*, Smoleńskim; *Bratke*, Orłowski, i *Narbutt*, Penzeńskim. Sprawującymi obowiązki Leśniczych Gubernialnych: Kapitan: *Tisenhausen*, Wołogodzki; *Morawski*, Chersońskim, i *Hen*, Ołoneckim.

Выписка изъ положенія о реальныхъ классахъ при учебныхъ заведеніяхъ Министерства Народнаго Просвѣщенія.

I. Реальные классы при учебныхъ заведеніяхъ

Treść Ustawy o Klassach Realnych przy Zakładach Uczących Ministeryum Narodowego Oświecenia.

I. Klassy Realne przy zakładach uczących Mi-

Министерства Народнаго Просвѣщенія учреждаются, на первый разъ, въ Туль, Курскъ, Вильнѣ, Ригѣ и Керчи. Реальные классы въ Туль, Вильнѣ и Курскѣ полагаются при тамошнихъ Гимназіяхъ, а въ Ригѣ и Керчи при Узднскихъ Училищахъ. Реальные классы содержатся изъ суммы, на ежечасныя Министерства Финансовъ; недостатокъ же сей суммы пополняется изъ Главнаго Казначейства. Они состоятъ подъ непосредственнымъ начальствомъ Директоровъ Гимназій, или Смотрителей Училищъ.

II. Въ классахъ сихъ преподаются: Практическая Химія; Практическая Механика; Искусство и черченіе, примененныя къ искусствамъ; Технологія. (Примѣчаніе. При Керченскомъ Узднскомъ Училищѣ преподаются только Коммерческія науки и Бухгалтерія).

III. Реальные классы, какъ заведенія, назначенныя собственно для временнаго преподаванія техническихъ наукъ, и потому не входящія въ составъ общаго училищнаго курса, открываются въ зимніе мѣсяцы, съ 1 Октября по конецъ Марта. Въ классы сии допускаются добровольные посѣтители не только изъ учениковъ того Училища, при которомъ они открыты, но и изъ другихъ лицъ промышленнаго состоянія, желающихъ обучаться искусствамъ и ремесламъ. Каждый предметъ преподается по два часа въ недѣлю. За тѣмъ весь реальный курсъ оканчивается въ теченіе двухъ зимнихъ полугодій. Предметы реального курса преподаются не иначе, какъ въ вечернее время, послѣ учебныхъ часовъ, или въ свободное послѣ-обѣденное время.

IV. Учители избираются изъ состоящихъ уже при Гимназіяхъ и Узднскихъ Училищахъ, если между ними окажутся такіе, которые съ пользою могутъ преподавать технические предметы. Въ противномъ случаѣ приглашаются къ тому постороннія лица. На вознагражденіе состоящихъ уже при Гимназіяхъ и Узднскихъ Училищахъ Учителей за преподаваніе реальныхъ предметовъ въ теченіе 6 мѣсяцевъ, съ Октября по Мартъ включительно, и на учебныя пособія, полагается: въ Туль, Курскѣ, Вильнѣ и Ригѣ по двѣ тысячи, а въ Керчи по тысячѣ рублей ежегодно. Распределеніе сей суммы предоставляется ближайшему усмотрѣнію Попечителей Учебныхъ Округовъ. Ежегодно, по окончаніи реальныхъ курсовъ, Попечители Округовъ обязываются доносить о ходѣ и успѣхахъ преподаванія и числѣ слушателей Министру Народнаго Просвѣщенія, который съ своей стороны сообщаетъ о томъ Министру Финансовъ.

V. Лица свободнаго податнаго состоянія, окончившія съ успѣхомъ курсъ наукъ въ реальныхъ классахъ при Гимназіяхъ и Узднскихъ Училищахъ, и заслужившіе одобрительные отзывы о поведеніи ихъ, признаются изъятими отъ тѣлеснаго наказанія; сверхъ того, каждому изъ нихъ дозволяется, за личное увольненіе отъ рекрутской повинности, при наступленіи очереди, вносить въ казну по пяти сотъ рублей ассигнаціями.

VI. За слушаніе реальныхъ курсовъ не взимается никакой платы, исключая Рижское Уздное Училище, въ которомъ каждый ученикъ вноситъ за полугодіе по десяти рублей ассигнаціями. Но недостаточные молодые люди освобождаются и тамъ отъ такового взноса. Деньги сии вносятся въ особую шнуровую книгу и, по окончаніи преподаванія, раздѣляются между Учителями по числу ихъ уроковъ, съ разрѣшенія Попечителя Учебнаго округа.

Кишеневъ, 3-го Мая.

1-го Мая по Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію открыта здѣсь Палата Государственныхъ Имуществъ. (Спб. В.)

Варшава, 4-го Іюня.

Его Свѣтлость Князь Варшавскій, Генераль Фельдмаршалъ, Намѣстникъ Царства Польскаго, выѣхалъ къ минеральнымъ водамъ въ Богемію.

— Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго, Графъ Стефанъ Грабовскій прибылъ въ здѣшній городъ. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Англія.

Лондонъ, 24-го Мая.

Оксфордскій Университетъ поднесъ Государю Цесаревичу и Принцу Генриху Нидерландскому дипломы на степень докторовъ гражданскаго права. Гр. Орловъ, Генераль Кавелинъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Жуковскій и Виконтъ Торингтонъ получили также дипломы на ту же степень.

— Въ Дублинѣ подали Королевѣ адресъ, въ которомъ при изъявленіи Е. В. благодарности за оказанную твердость въ министерскомъ переломѣ, просятъ, что-

нистеріумъ Народнаго Оsvѣщенія учреждаются, на первый разъ, въ Туль, Курскѣ, Вильнѣ, Ридзе и Керчу. Классы realne w Tule, Wilnie i Kursku ustanawiają się przy tamiecznych Gimnazjach, a w Rydze i Kerczu przy Szkołach Powiatowych. Realne Klasy utrzymują się z summy, na techniczne pomoce wyznaczonej i zastającej w rozrządzeniu Ministeryum Skarbu; niedostatek zaś tej summy, dopełnia się z Głównego Podskarbstwa. Zastają one pod bezpośrednią zwierzchnością Dyrektorów Gimnazyj, albo Dozorców Szkół.

II. W klasach tych dawane bydź mają: Chemia praktyczna; Mechanika praktyczna; Rysunki i Kreślenie, zastosowane do kunsztów; Technologia. (Uwaga. Przy Szkole Powiatowej w Kerczu, dają się tylko nauki Handlowe i Buchalteria).

III. Klasy realne, jako zaprowadzenia, przeznaczone właściwie do czasowego wykładowania umiejętności technicznych, a zatem nie wchodzące do składu ogólnego kursu szkolnego, otwierają się tylko na miesiące zimowe, od 1-go Października, do końca Marca. Do klas tych przyjmują się, dobrowolnie chcący chodzić, nie tylko z liczby uczniów tej Szkoły, przy której one są odkryte, ale i inne osoby stanu przemysłowego, życzące sobie uczyć się kunsztów i rzemiosł. Każdy przedmiot daje się dwa razy na tydzień. Zatem cały kurs realny, kończy się w przeciągu dwóch zimowych półroczy. Przedmioty kursu realnego, dają się nie inaczej, jak w czasie wieczornym, po godzinach lekcyjnych, albo w czasie wolnym poobiednim.

IV. Nauczyciele wybierają się, ze znajdujących się już przy Gimnazjach i Szkołach Powiatowych, jeżeli pomiędzy nimi, okażą się tacy, którzy z pożytkiem mogą dawać przedmioty techniczne. W przeciwnym zdaniu wzywają się do tego osoby ustronne. Na nagrodę będącym już przy Gimnazjach i Szkołach Powiatowych Nauczycielom za wykładowanie przedmiotów realnych w biegu 6-ciu miesięcy, od Października do Marca włącznie, i na pomoce naukowe, naznacza się: w Tule, Kursku, Wilnie i Rydze po dwa tysiące, a w Kerczu po tysiąc rubli corocznie. Rozdzielenie tej summy porucza się bliższej uwadze Kuratorów Okręgów Szkolnych. Corocznie, po ukończeniu kursów realnych, Kuratorowie Okręgów, obowiązani są donosić o toku i postępach wykładowania i liczbie słuchaczy Ministrowi Narodowego Osviścenia, który ze swojej strony udziela o tem Ministrowi Skarbu.

V. Osoby wolnego podatkowego stanu, które z postępem ukończyły kurs nauk w klasach realnych przy Gimnazjach i Szkołach Powiatowych, i które zasłużyły na pochwalne powiedzenie o swych obyczajach, uznają się wyjątkami od kary cielesnej. Nadto, każdemu z nich pozwala się, za osobiste uwolnienie od powinności rekruckiej, za przyjściem kolei, wnosić do skarbu po pięćset rubli assygnacyami.

VI. Za słuchanie kursów realnych, nie bierze się żadnej płacy, wyjąwszy Szkołę Powiatową Ryską, w której każdy uczeń wnosi za półrocze po dziesięć rubli assygnacyami. Ale niedostatni ludzie młodzi uwalniają się i tam od tej opłaty. Pieniądze te zapisują się do osobnej księgi sznurowej i po skończonym czasie dawania tych przedmiotów rozdzielają się między Nauczycieli podług liczby ich lekcyj, za rozstrzygnięciem Kuratora Okręgu Szkolnego. (G.S.P.)

Kiszeniew, 3 Maja.

D. 1 Maja, na skutek Najwyższego Jego Cesarzkiej Mości rozkazu, otwartą tu została Izba Dobro Państwa. (G.S.P.)

Warszawa, 4-go Czerwca.

JO. Xiążę Warszawski Jenerał-Feldmarszałek, Namiestnik Królestwa Polskiego, wyjechał do wód mineralnych Czeskich.

— JW. Stefan Hrabia Grabowski, Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego, przybył do tutejszej stolicy. (G.C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Англія.

Лондонъ, дня 24 Мaja.

Uniwersytet Oxfordski, udzielając dyplomata Doktorów prawa Cywilnego Cesarzewiczowi NASTĘPCY Tronu Rosyjskiego i Xięciu Henrykowi Niderlandzkiemu, przyznał tenże sam stopień: Hrabemu Orłowu, Jenerałowi Kawelinowi, Rzeczywistemu Radcy Stanu Żukowskiemu i Vice-Hrabemu Torrington.

— W mieście Dublinie, podano adres do Królowej, w którym, prócz wynurzenia dzięków Jej Królewskiej Mości, za okazaną stałość w przesileniu ministe-

бы Е. В. благоволила сдѣлать честь Ирландіи своимъ посѣщеніемъ.

На обѣдъ, который былъ данъ Оксфордскимъ Университетомъ для Его Высочества Государа Цесаревича и Принца Генриха Нидерландскаго, провозглашенъ былъ тостъ въ честь перваго. Его Высочество благодаря за вниманіе, присовокупилъ, что какъ законы всѣхъ націй составляютъ главнѣйшій предметъ приобритенныхъ имъ познаній, то онъ можетъ сказать съ твердымъ убѣжденіемъ, что Англійскіе законы, которые вознесли этотъ народъ до высочайшей степени просвѣщенія и благосостоянія, всегда внушали ему истинное уваженіе. Радостныя восклицанія раздались по окончаніи сей рѣчи. Государъ Цесаревичъ отъѣзжая изъ Оксфорда оставилъ для бѣдныхъ 220 фунтовъ стерл. Во всей Англіи превозносятся щедрость и благотворительность Государа Цесаревича.

Здѣсь существуетъ общество, коего цѣлюю есть предохраненіе дѣтей, шатающихся во множествѣ по Лондону и лишенныхъ нравственнаго образованія, отъ испорченности и навыка къ порокамъ. Общество управляетъ сихъ дѣтей въ колоніи, гдѣ они, скорѣе нежели въ отечествѣ, снискиваютъ пропитаніе трудами. Обществу удастся лучше, нежели гдѣ либо, помѣщать своихъ воспитанниковъ на мысъ Доброй Надежды, куда въ продолженіи 7 лѣтъ отослано болѣе 1,000 дѣтей.

— Адмиралъ Бодень потребовалъ перемѣны редакціи мирнаго трактата, по той причинѣ, что въ ономъ слѣдующее Франціи за понесенные убытки вознагражденіе названо подаркомъ.

— По извѣстіямъ полученнымъ изъ Рио-Жанейро, блокада Буэнос-Айреса 23 Февраля не была снята.

— Г. О'Коннелъ пригласилъ жителей Дублина иллюминировать городъ въ день рожденія Королевы; но послѣ отнѣявъ это распоряженіе, опасаясь, чтобы со стороны Оранжистовъ не произошли какіе либо безпорядки, по поводу изъясненія въ этотъ день народной радости. (О.Г.Ц.П.)

25-го Мая.

Ея Величество Королева, принимала еще поздравленія при посѣщеніи Ихъ Корол. Высочествъ Герцогини Августы, Герцогини Глoucesterской, Герцога Суссекскаго, Герцога, Герцогини и Принцессы Августы Кембриджскихъ. Вечеромъ былъ большой балъ данный Ея Королевскимъ Величествомъ въ Букингемскомъ дворцѣ, во время коего, Королева первую кадрили протанцовала съ Великимъ Княземъ Наслѣдникомъ Всероссійскаго Престола, а вторую съ Генрихомъ Принцомъ Нидерландскимъ.

— Въ Гидепаркѣ предполагали вчера произвести большой смотръ, но отложили это по той причинѣ, что когда столь много войска отправлено въ Графства, для удержанія тамъ спокойствія, нѣтъ теперь въ Лондонѣ ни артиллеріи, ни другихъ войскъ, необходимыхъ для того, чтобы дать приличной блескъ этого рода ученіямъ.

— Начальникъ Хартистовъ Винцентъ, все еще находится въ заключеніи въ Монмутъ, такъ какъ онъ не могъ доставить требуемой начальствомъ Графства Монмутъ суммы въ 1,000 фунт. ст. въ поручительство, что явится по первому призванію и будетъ вести себя спокойно. Однакожъ друзья его, посредствомъ Г. Ребухъ, намѣрены хлопотать получить въ пользу его повелѣніе *Habeas corpus* и дѣло его перенести въ судъ *Queen Bench*.

— Въ послѣднія времена воздухъ въ Англіи сталъ чрезвычайно суровъ и во многихъ мѣстахъ шелъ снѣгъ. Въ *Courrier* помѣщено: „Хотя извѣстія изъ разныхъ странъ Государства о состояніи урожая весьма благоприятны, во дурная погода на послѣдней недѣлѣ имѣла весьма вредное вліяніе на плодосныя деревья, которыя, особливо же деревья по аллеямъ, несказанно пострадали отъ холода, такъ, что въ некоторыхъ садахъ кое-гдѣ только остались дѣвцы.“

— По извѣстіямъ въ журналахъ, Лордъ Пальмерстонъ будто вчера получалъ депеши съ доносеніемъ, оначати несприятельскихъ дѣйствій между Оттоманскою Портою и Египетскимъ Пашею. „Столкновеніе, говоритъ *Standard*, произошло на предѣлахъ Сиріи, недалеко отъ Алеппа. Утверждаютъ, что войско Пашы, въ тоже самое время двинулось къ Багдаду. Если это движеніе будетъ произведено успѣшно, тогда значительныя Египетскія силы, очутятся вблизи мѣстъ нашихъ дѣйствій въ Персіи. Не знаемъ почему сообщеніе этихъ извѣстій публикѣ, задержано.“

— Королевская пароходная яхта *Firebrand*, приготовлена для Великаго Князя, вознамерившагося осмотрѣть Королевскія корабельныя верфи.

— Новое покушеніе Хартистовъ, произшедшее вче-

райнѣмъ, упрасжая Monarchinіą, aby raczyła Irlandyą zaszczyć swemi odwiedzinami.

— На обѣдѣ, który Uniwersytet Oxfordski dawał dla Cesarzowicza Następcy Tronu Rosyjskiego i Xięcia Henryka Niderlandzkiego, wniesiono toast za zdrowie pierwszego. Cesarzowicz podziękował za okazane mu względy, i dodał, że gdy prawa różnych narodów stanowią najwazniejszy przedmiot jego nauk, może zatem z przekonaniem powiedzieć, że prawa Anglii, które tę wyspę podniosły do najwyższego szczybla cywilizacji i dobrego bytu, ciągle pozyskiwały Jego żywe poszanowanie i uwielbienie. Okrzyki radośnie, dały się słyszeć przy końcu tego przemówienia. Cesarzowicz, odjeżdżając z Oxfordu, pozostawił dla ubogich 220 f. s. W całej Anglii uwielbiają szczodrość i dobroczynność Cesarzowicza.

— Istnieje tu towarzystwo przyjaciół dzieci, mające na celu uchronienia tych, których tak znaczna liczba tuła się po Londynie, pozbawiona wszelkich nauk moralności, odzepsucia i przywyknienia do przestępstw. Towarzystwo to odsyła pomienione dzieci do osad, gdzie łatwiej, niż w kraju ojczystym, znajdują zatrudnienie. Najlepiej udaje się towarzystwu umieszczać swych wychowanków na przykładu Dobrej-nadziei, dokąd w przeciągu lat 7, do tysiąca dzieci posłano.

— Admirał Baudin żądał zmiany redakcyi traktatu pokoju, z powodu, że w nim wyrażono, iż Meksyk, sumę, należącą za wynagrodzenie Francyi, nazwał podarunkiem.

— Według wiadomości, nadeszłych z Rio-Janeiro, blokada Buenos-Ayres, jeszcze w dniu 23 Lutego podniesioną nie była.

— P. O'Connel wezwał mieszkańców Dublinu, do oświeślenia domów w dniu urodzina Królowej, później jednak odwołał to, obawiając się, aby ze strony oranżystów, nie zaszły jakie nieporządki, z powodu tych oznakow radości. (G.R.K.P.)

Dnia 25.

Najjaśniejsza Królowa Jej Mość, przyjmowała jeszcze powinszowania z odwiedzinami II. K.K. WW. Xiężny Augusty, Xiężny Gloucester, Xiążęcia Sussex, Xiążęcia, Xiężny i Xiężniczki Augusty Cambridge. Wieczorem był wielki bal, dany przez Jej Kr. Mość w pałacu Buckinghamskim, na którym w pierwszym kadrillu Królowa tańczyła z WIELKIM Xięciem Następcą Tronu Rosyjskiego, a w drugim z Xięciem Henrykiem Niderlandzkim.

— W Hydepark miała być wczora wielka rewija, ale została odłożona, gdyż teraz, kiedy wojska tak wiele wysłano dla utrzymania spokojności w prowincjach, ani artylleryi, ani wojsk innej broni, nie ma w Londynie tyle, aieby ćwiczeniom można było pewną nadać spaniałość.

— Herszt Chartystów Vincent jeszcze jest uwięziony w Monmouth: gdyż summy 1000 f. s., wymaganej przez władze hrabstwa Monmouth, jako rękojmi, zapewniającej jego stawienie się i spokojne zachowanie się, złożyć nie mógł. Przyjaciela jego atoli, przez Pana Roebuch mają dla niego wystarczyć o rozkaz Habeas corpus, i sprawę jego przed sąd Queen-Bench wytoczyć.

— W ostatnich czasach stan powietrza w Anglii był nadzwyczaj surowy, i w wielu okolicach śnieg wypadł. W *Courrier* czytamy: „Choć wiadomości z różnych stron kraju o stanie urodzajów są nader pożyteczne, jednakże nieprzyjemna pogoda w ostatnim tygodniu, niezmiernie szkodliwy wpływ miała na drzewa owocowe, które, a szczególnie drzewa szpalerowe, nie wypowiedziane od mrozu ucierpiały, tak, że w niektórych ogrodach, ledwie gdzie niegdzie kwiat pozostał.“

— Według pism publicznych, Lord Palmerston, miał wczora otrzymać depesze, donoszące o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich między Portą Otomańską, a Baszą Egiptu. „Starcie się, wyraża *Standard*, zaszło na granicach Syrii, niedaleko Aleppu. Zapewniają, że wojsko Baszy w jednymże czasie ku Bagdadowi ruszyło. Jeżeli ten manewr pójdzie pomyślnie, wtedy znaczna siła egiptaska znajdzie się w bliskości naszych operacyj perskich. Nie wiemy, dla czego udzielenie tych nowin strzymaném zostało dla publiczności.“

— Królewski yacht parowy, *Firebrand*, został przygotowany dla WIELKIEGO Xięcia, mającego objeżdżać Królewskie warsztaty okrętowe.

— Nowa demonstracya chartystów, która wczora

ра вечеромъ въ Бирмингемъ, окончилось, не причинивъ ни малѣйшаго нарушенія спокойствія, не смотря на то, что это былъ день торга, и что множество въ городъ отъ всюду стеклось народа. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.
Вѣна, 24-го Мая.

Полковникъ Князь Шварценбергъ, возвратившійся недавно изъ лагеря Дона-Карлоса, вышелъ въ отставку изъ Австрійской службы. Полагаютъ, что онъ намѣревается снова возвратиться въ Испанію.

(O.G.C.H.)

Тріестъ, 20-го Мая.

Сообщенное третьяго дня извѣстіе, что Турки переправились чрезъ Еяфратъ при Эль-Биръ, и что война рѣшительно, особенно же со стороны Вице-Короля, объявлена, подтверждаютъ всѣ письма полученные изъ Александріи. (G.C.)

Г Е Р М А Н І Я.
Мюнхенъ, 27-го Мая.

Герцогиня Браганца вышла сегодня изъ нашего города. Въ числѣ сопровождающей ея свиты находятся: Оберъ-Гофъ Маршалъ Маркизь Резенде и Г-жа Мокомбъ Статсъ-Дама, бывшая прежде Гофмейстериною Герцогини. Графъ Маврицій Межанъ будетъ сопутствовать Герцогинѣ въ Штетинъ, которая чрезъ Дрезденъ и Берлинъ ѣдетъ въ Стокгольмъ, откуда отправится чрезъ Лондонъ въ Португалію.

Веймаръ, 26-го Мая.

Фамилія Великаго Герцога погружена въ глубокую печаль, по поводу полученнаго извѣстія, что старшій сынъ Герцога Бернарда, Принцъ Вильгельмъ, 20 лѣтній юноша, подававшій блистательныя надежды, скончался отъ воспаления въ легкихъ. (O.G.C.H.)

Ф Р А Н Ц І Я.
Парижъ, 25-го Мая.

Засѣданіе Палаты Депутатовъ 25-го Мая. По открытіи засѣданія, Министръ морскихъ силъ вошелъ на кафедру и сказалъ: „Что въ Сиріи вспыхнула неожиданная война. Французское Правительство въ столь важныхъ обстоятельствахъ должно имѣть бдительное наблюденіе, чтобы можно было, въ случаѣ, если война дѣйствительно возгорится, возстановить миръ безъ нарушенія народнаго достоинства. Министерство, желая быть въ готовности на всякій случай, по поводу военныхъ дѣйствій въ Сиріи, требуетъ кредита въ 10 милліоновъ франковъ.“ Тутъ Министръ прочелъ соотвѣтственный проектъ постановленія и уступилъ мѣсто свое на кафедрѣ Г-ну Дюшателю, который съ своей стороны представилъ проектъ постановленія, чтобы Палаты ассигновали сумму 28,000 франковъ пожизненнаго пенсіона лицамъ, содѣлавшимся жертвою возмущенія 12 и 13 Мая, каковая сумма имѣетъ быть внесена въ большую книгу народнаго долга. Такой же проектъ представилъ военный Министръ, требуя для чиновниковъ его ведомства 37,000 фр. Послѣ того Министръ Финансовъ внесъ нѣсколько проектовъ. Г-нъ Лепинассъ хотѣлъ было требовать отъ него отчета касательно отрѣшенія Генерала Толозе отъ управленія политехническимъ училищемъ, но центръ Палаты принялъ это съ явнымъ негодованіемъ; Г-нъ Лепинассъ принужденъ былъ сойти съ кафедры, и намѣреніе его не удалось. При концѣ засѣданія Г-нъ Дессозе, отъ имени Коммисіи, прочелъ отчетъ касательно подтвержденія кредита на тайные расходы, поддерживая въ ономъ требованія Министровъ.

— Въ одномъ изъ журналовъ, изъ Туниса пишутъ отъ 18 Апрѣля, что тамошній Бей не захотѣлъ приступить къ мирному трактату, заключенному между Франціею и Портою, и говорятъ, что онъ отправилъ по этому случаю Посланника въ Александрію, для заключенія съ Мехметомъ-Али наступательнаго и оборонительнаго союза.

— Въ Парижскомъ Монитерѣ подтверждаютъ извѣстіе объ открытомъ заговорѣ Легитимистовъ въ Авиньонѣ, въ слѣдующихъ словахъ: „Съ нѣкотораго времени доходили свѣдѣнія, что въ Авиньонѣ существуетъ тайное вооруженное общество. Сдѣланное префектомъ распоряженіе объ обыскѣ домовъ способствовало къ открытію общества составившагося изъ ремесленниковъ, подъ руководствомъ молодыхъ людей высшаго круга, ревностныхъ послѣдователей изступленныхъ мнѣній легитимистовъ. Полицейскій комиссаръ Лама 17-го Мая вошелъ въ домъ, гдѣ они обыкновенно собирались, нашелъ тамъ 28 человекъ, захватилъ ихъ бумаги, изъ которыхъ оказалось, что помннутое общество основалось на военную ногу. Онъ нашелъ также 76 кокардъ, съ одной стороны бѣлаго, а съ другой зеленаго цвѣта. Послѣ того сдѣланъ обыскъ въ домахъ принадлежащихъ лицамъ означен-

въ Birmingham засѣла, окончилась сія безъ наименьшаго размѣшенія спокойности, хотя въ этотъ день тарговы и до miasta wielkie mnóstwo ludu zewsząd napłynęło. (A.P.S.Z.)

A U S T R I A.
Вієдєнъ, 24-го Мая.

Полковникъ Хіаѣ Schwarzenberg, который недавно wrócił z obozu Don-Karlosa, opuścił służbę Austriacką; sądzą, że zamierza powrócić do Hiszpanii. (G.R.K.P.)

Triest, 20-go Maja.

Udzieloną wczoraj wiadomość, że Turcy przeszli za Eufrat pod El-Bir, i że wojna już ostatecznie, a mianowicie ze strony Vice-Króla, wypowiedziana została, potwierdzają wszystkie listy, otrzymane z Alexandrii. (G.C.)

N I E M C Y.
Monachium, 27-go Maja.

Xiężna Braganza wyjechała dziś z naszego miasta. W jej orszaku znajduje się: wielki Marszałek Margr. Rezende i Pani Maucoble, dama dworska, a dawniejsza ochmistryni Xiężnej. Hrabia Maurycy Mejean odprowdzi Xiężnę do Szczecina, która przez Drezno i Berlin udaje się do Sztokolmu, ztamtąd zaś przez Londyn do Portugalii.

Weimar, 26 Maja.

Dom Wielko-Xiążęcy, pogrążony jest w ciężkim smutku; przyszła bowiem wiadomość, że Xiąże Wilhelm, najstarszy syn Xięcia Bernarda, młodzieniec 20-letni, rokujący najświetniejsze nadzieje, rozstał się z tym światem, na zapalenie płuc. (G.R.K.P.)

F R A N C Y A.
Paryż, dnia 25 Maja.

Obrady Izby deputowanych. Posiedzenie w dniu 25 Maja. Zaraz przy zagajeniu posiedzenia, Minister morski wstąpił na mównicę, z której wyraził: „Że w Syrii wybuchnęły kroki wojenne niespodziewanie. Rząd Francuzki, w tak ważnych okolicznościach, powinien mieć bacne oko, aby w razie, gdyby istotnie przyszło do kroków nieprzyjacielskich, pokój mógł być przywrócony, zgodnie z honorem narodowym. W tym celu, chcąc być przygotowanym na wszelkie wypadki wojenne w Syrii, żąda Ministerstwo kredytu, w summie 10 milionów franków.“ Tu Minister przeczytał stosowny projekt do prawa i miejsce na mównicy zostawił P. Duchâtel, który ze swej strony przedłożył projekt do prawa, aby osobom, które się stały ofiarą zamieszek w dniach 12 i 13 Maja, Izby uchwaliły 28,000 fr. pensyi dożywotniej, mającej być zapisaną do wielkiej księgi długu narodowego. Podobny projekt przedłożył Minister Wojny, żądając dla osób swego wydziału 37,000 fr. Następnie Minister Skarbu wniósł kilka projektów. P. Lespinasse chciał żądać od niego tłumaczenia, z powodu odebrania zarządu szkoły politechnicznej Jenerałowi Tholozé. Ale środek Izby, z najżywszym przyjęciem niepodobaniem, a P. Lespinasse zmuszony był opuścić mównicę i zamiar jego spełnił na niczem. Przy końcu posiedzenia, P. Desauset, imieniem kommisji, przeczytał sprawozdanie przychylne Ministerstwu, względem uchwały żadanego kredytu, na tajemne wydatki.

— Jeden z dzienników donosi z Tunetu, pod dniem 18 Kwietnia, że Bej pomienionego kraju, wzbierał się uczynić traktat handlowy, zawarty między Francją i Portą, i z tego powodu miał wysłać Posła do Alexandrii, w zamiarze zawarcia z Mehmedem-Alim przymierza odpornego i zaczepnego.

— Monitor Paryżki potwierdza wiadomość, o odkrytym sprzysiężeniu się legitymistów w Awenionie. „Od niejakiemu czasu (mówi ten dziennik), nadchodziły doniesienia, że w Awenionie istnieje tajne uzbrojone towarzystwo. Nakazane przez Prefekta przetrząsanie domów, doprowadziło do odkrycia towarzystwa, złożonego z rzemieślników, którym kierują młodzi ludzie, do wyższych klas społeczeństwa należący i wyznający przesadzone zasady legitymistów. Kommissarz policyi, Lamy, wszedł w dniu 17 Maja do domu, gdzie się zwykle schadзки odbywają. Zstał tam 28 osób, i zabrał ich papiery, wykazujące, iż towarzystwo pomienione, uorganizowane jest na wzór wojska. Znalazł także 76 kokard bisłych z jednej, a zielonych z drugiej strony. Przetrząsniono następnie mieszkania osób spisanych na różnych listach. Znalezione u nich znaczną ilość broni i ładunków. Wiele osób uwięziono. Sąd Królew-

ными на разныхъ спискахъ, и найдено значительное число оружія и боевыхъ патроновъ. Многіе арестованы. Королевскій судъ въ Нимѣ нарядилъ слѣдствіе, но по сіе время не обнаруживается, чтобы Авиньонское общество имѣло какую либо связь съ происшествиями бывшими въ Парижѣ 12 и 13 Мая. И въ столицѣ обыскивали дома легитимистовъ; причемъ найдены были оружіе и бумаги, но никто не былъ арестованъ.

— *Биржа, 24-го Мая.* Слухи о войнѣ Порты съ Египтомъ произвели большую тревогу на биржѣ. Четыре Министра лѣваго центра подали въ советъ просьбу въ пользу прежняго мнѣнія Г. Тьера, который предлагалъ отправить вспомогательную эскадру къ берегамъ Испаніи. Король и прочіе Министры не разделяли этого мнѣнія. Можетъ быть Министерствомъ снова будетъ распушено. (О. Г. Ц. П.)

— Пишутъ изъ Марсели отъ 19 Мая, что извѣстный Ксендзъ Ламенье отправился въ Грецію.

— Число арестованныхъ 17 Мая въ кварталѣ города называемомъ Ст. Мартенъ, простирается до 27 чел. все это почти исключительно молодые люди.

— По изслѣдованіямъ и осмотрамъ произведеннымъ лекарями оказывается, что большею частію убитые и раненые заговорщики 12 и 13 ч. с. м. перенесли раны отъ собственнаго оружія, худо устроеннаго, или отъ незнавія, какъ имъ надлежало дѣйствовать.

— Четыре трехъ-цвѣтныхъ мексиканскія знамена, огромной величины, взятые въ форть д'Уллоа, уже повѣшены въ церкви инвалидовъ. „Имѣемъ тамъ (говоритъ *Журналъ Преній*) болѣе 800 знаменъ Испанскихъ, Португальскихъ, Голландскихъ, Турецкихъ и Арабскихъ, а еслибъ сохранились 4,500 Прусскихъ, Австрійскихъ, Англійскихъ, сожженные въ 1814 г. мы бы имѣли собраніе блистательныхъ трофеевъ, самое рѣдкое и полное изъ всѣхъ въ свѣтѣ.“ (G. C.)

26-го Мая.

Коммиссія составленная къ опредѣленію бюджета на 1840 г. избрала своимъ Президентомъ Г-на Кальмона, и Г-на Гуэна (Контролера по расходамъ) Секретаремъ.

— Корабли участвовавшіе въ Мексиканской экспедиціи, начинаютъ возвращаться во Францію. Телеграфическая депеша изъ Тулона, отъ 22 ч., доноситъ, что фрегатъ *Ифигенія*, уже туда прибылъ.

— Вчера одинъ изъ здѣшнихъ журналовъ извѣщалъ о томъ что опасно занемогъ Архіепископъ Парижскій, но сегодня значительно улучшилось состояніе его здоровья.

— Газета *Messenger* заключаетъ въ себѣ письмо изъ Алжира, отъ 17 ч. с. м., по которому въ Константинополь открытъ заговоръ на жизнь всѣхъ Французовъ; но этотъ заговоръ заблаговременно открытъ и успѣли захватить зачинщиковъ. Подробностей объ этомъ нѣтъ донинѣ.

— *Мониторъ* публиковалъ слѣдующую телеграфическую депешу изъ Перпиньяна отъ 24 ч. с. м., 10-го ч. произошло смятеніе въ Валенціи; устроили баррикады и національная гвардія сражалась съ либеральнымъ войскомъ. Цѣль возмущенія состояла въ томъ, чтобы распушить Кортесы и содѣйствовать независимости Королевствъ Арагоніи, Валенціи и Мурціи. 20-го ч. спокойствіе возстановлено. 7,000 чел. пѣхоты и 700 кавалеріи, изъ дивизіи Генерала Аснау, вошли въ Лирію. Кабрера 19-го ч. находился вблизи Хелoa.

27-го Мая.

Герцогъ Жуанвилльскій, по донесенію Монитора, въ прошлую ночь выѣхалъ изъ Парижа въ Тулонъ, откуда Е. Кор. Выс. отправится къ Левантскому флоту, состоящему подъ начальствомъ Адмирала Лаланда; онъ назначенъ начальникомъ главнаго его штаба. Далѣе Мониторъ извѣдомляетъ, что Герцогъ Немурскій выѣхалъ изъ Парижа, имѣя намереніе совершить путешествіе для разысканія по берегамъ Средиземнаго моря и океана. Въ Сеттѣ онъ сядетъ на пароходъ и оттуда намѣренъ посѣтить многія приморскія мѣста.

— Въ Департаментѣ Морскаго Министерства, въ сіе время большая господствуетъ дѣятельность. Всѣ безъ исключенія заняты. Денно и ночью трудятся надъ тѣмъ, чтобы собрать на Средиземномъ морѣ всѣ морскія силы, какими только Франція можетъ располагать.

— Въ Бурганефъ во время выборовъ депутатовъ, послѣдовало смятеніе. Причлѣвшіе сторону Г-на Эмиля Жирардена, хотѣли отомстить, криками и бросаніемъ камней въ избирателей и приверженцевъ полувѣрнаго первенства кандидата. Но призванное войско вскоре возстановило спокойствіе.

— Сегодня почучено здѣсь извѣстіе о смерти Гра-

ски въ Nimes, наказавъ слѣдство, lecz dotychczas nie wykazuje się, aby towarzystwo Aweniońskie, miało związek ze smutnymi wypadkami, których Paryż był widownią; w dniach 12 i 13 Maja. I w Paryżu były wczoraj przetrząsane domy legitymistów. Zabrano broń i papiery, lecz nikogo nieuwięziono.

— *Giełda w dniu 24 Maja.* Wielka trwoga opadowała giełdę. Mówiono o wojnie Porcy z Egiptem; tudzież, że czterech Ministrów, ze środka lewego, oświadczyło się w radzie za działaniem na morzu, przy wybrzeżach Hiszpanii, tak, jak tego żądał dawniej P. Thiers. Król i inni Ministrowie, nie podzielali tego zdania. Gabinetowi grozi znowu rozwiązanie. (G.R.K.P.)

— Piszę z Marsylii pod d. 19 Maja, że znany Xiądz Lamenaś udał się do Grecyi.

— Liczba osób aresztowanych na dniu 17 Maja, w okręgu miasta, zwanym St. Martin, wynosi 27; sąto prawie wyłącznie sami młodzi ludzie.

— Z dechodzeń i opatrywań lekarskich pokazało się, że większa część zabitych i ranionych spiskowych z dnia 12 i 13 b. m., poniosła rany ze swej własnej broni, która była źle opatrzona, lub też nie umiano się z nią obchodzić.

— Cztery trzykolorowe chorągwie meksykańskie ogromnej wielkości, które zabrane zostały w zamku d'Ulloa, zawieszono już w kościele invalidów. „Mamy tam (powiada *Journal des Déb.*) przeszło 800 chorągwi hiszpańskich, portugalskich, holenderskich, tureckich i arabskich; a gdybyśmy mieli owe 4500 pruskich, austriackich, angielskich etc. etc., które spalone 1814 roku, posiadalibyśmy zbiór świetnych trofeów najrzadszy i najzamożniejszy ze wszystkich na świecie.“ (G. C.)

Dnia 26-go.

Kommissya do rozstrząśnienia budżetu, na rok 1840-ty, Prezydentem swym obrała Pana Calmon, a Pana Gouin (redukcyonista rentow) na Sekretarza.

— Okręty, które do wyprawy meksykańskiej należały, zaczynają do Francyi powracać. Telegraficzna depesza z Tulonu pod 22 donosi, że fregata *Ifigenia*, już tam przybyła.

— Wczoraj jeden z dzienników tutejszych donosił, o mocnem zasłabieniu Arcy-Biskupa Paryżskiego, ale dzisiaj stan jego zdrowia znacznie się polepszył.

— Gazeta *Messenger* zawiera list z Algieru pod 17 t. m., podług którego w Konstantynie odkryty został śpiszek na wyrznięcie wszystkich Francuzów; ale wczesnie odkryty i herztow uwięziono. Szczegółów o nim dotąd nie mamy.

— *Monitor* ogłosił następującą depeszę telegraficzną z Perpignan pod 24-m t. m. „W dniu 18-tym zrobiło się zamieszanie w Valencyi; wznesiono barriky, i gwardya narodowa biła się z wojskiem liniowem. Powstania celem było: rozwiązanie stanów Cortez i niepodległość Królestw Arragonii, Valencyi i Murcyi. 20-go spokojność została przywrócona. 7000 piechoty i 700 jazdy z dywizyi Jenerała Asnau do Lirii wkręczyły. Cabrera 19-go stał w bliskości Cheloa.

27 Maja.

Xiążę Joinville, podług doniesienia *Monitora*, przeszedł nocą z Paryża do Tulonu wyjechał, skąd J. K. W. uda się do floty Levantkiej, pod dowództwem Admirała Lalande zostającej; mianowany on jest szefem głównego jej sztabu. Dalej *Monitor* uwiadamia, że Xiążę Némours wyjechał z Paryża, w celu podróży rozrywkowej, po brzegach morza Śródziemnego i Oceanu. W Cette ma sięść na statek parowy i stamtąd wiele punktów nadbrzeżnych zwiedzić.

— W biurze Ministerium Morskiego wielka w tym czasie panuje czynność. Wszyscy powszechnie zajęci. Dzień i noc pracują nad tē, ażeby wszystkie siły morskie, które tylko Francyi do rozrządzenia zostają, na morze Śródziemne zgromadzić.

— W Bourganef, w czasie wyboru deputowanych, przyszło do zamieszania. Wierni Panu Emilowi Girardin, przez krzyki i rzucanie kamieniami na wybierających i stronników zwyciężającego kandydata, pomścić się chcieli. Użyte jednakże wojsko, rychło przywróciło spokojność.

— Dzisiaj otrzymano tu wiadomość o śmierci Hrabiny

фини Липона, которая не долго пользовалась, определенными Палатами не прежде какъ въ прошедшемъ году въ пользу ея пенсіонномъ въ 100,000 фр.

— Донесенія изъ Алжира все еще воинственны, между тѣмъ мы узнаемъ, что при первомъ извѣстїи о разногласїи и недоумѣніяхъ на Востоку, Генераль-Губернаторъ получилъ порученіе, въ теперешнихъ обстоятельствахъ избѣгать всякихъ споровъ и медлить съ предполагаемою экспедиціею.

— *Мониторъ Парижскій* заключаетъ слѣдующую депешу по телеграфу: „Байонна 26 Мая въ 10 часовъ. Генераль начальствующій 20-ю дивизіею, къ военному Министру. Эспартеро 22 ч. овладевъ Ардуналомъ, Карлисты оставили Бальмаседу и Арцинегу.“ (A.P.S.Z.)

Б е л г и я.

Брюссель, 26-го Мая.

Младшій сынъ Короля боленъ, и по сей причинѣ Ихъ Величества не поѣдутъ въ Парижъ.

27-го Мая.

Министръ иностранныхъ и внутреннихъ дѣлъ учредилъ Коммисію изъ чиновниковъ каждаго отдѣленія и Государственного Архивариуса, съ тѣмъ, чтобы собрать бумаги, карты, планы и прочіе документы, къ Бельгїи или къ ея правленію относящіеся, которые, согласно 13 статьи мирнаго трактата, должны быть возвращены Голландїи. Министръ открылъ дѣйствїя сей Коммисіи 23 сего мѣсяца. (O.G.C.H.)

И с п а н і я.

(изъ Испанскихъ границъ.)

Бригадиръ Цурбано, одержавъ 13 Мая блистательную побѣду надъ Карлистами подъ начальствомъ Гамарры. Баталіонъ Алавайцевъ весь почти истребленъ; Христиносы взяли изъ него въ плѣнъ 120 чел. а 150 чел. пали на полѣ сраженїя.

— *Sentinelle des Pyr.* доноситъ изъ Сантандера, что 15 Мая послѣдовало кровопролитное сраженіе въ долину Карранца, между дивизїями Генераловъ Марото и Кастаида. Марото съ 12 баталїонами атаковалъ Христиносовъ и уже имѣлъ перевѣсъ, когда въ то же время явился Эспартеро съ нѣсколькими баталїонами гвардіи и многочисленною кавалерїею и принудилъ Карлистовъ отступить съ поля сраженїя. Потеря съ обѣихъ сторонъ была весьма значительна. (G.C.)

(изъ Франц. газ.)

Марото, 14 Мая, перенесъ съ главною квартирою въ Бальмаседу, оставивъ нѣсколько баталїоновъ въ Убалѣ. Гарнизонъ крѣпости Гвардамино, состоящій изъ 209 рядовыхъ и артиллеристовъ, возвратившійся въ слѣдствіе разбѣга плѣнныхъ, принять былъ жителями Дуранго съ неизъяснимымъ восторгомъ. Донъ-Карлосъ самъ раздавалъ кресты воинамъ этого отряда.

— Генераль Эспартеро, по взятїи Гвардамино, отдалъ приказъ по вѣрнымъ ему войскамъ, въ коемъ извѣщаетъ, что въ скоромъ времени онъ начнетъ дѣйствїя, которыя увеличатъ славу войскъ и увековѣчатъ его имя.

— Марото приказалъ содержать въ тюрьмѣ родителей и ближайшихъ родственниковъ молодыхъ людей оставившихъ Испанїю при началѣ междоусобной войны, до тѣхъ поръ, пока выходцы сіи не явятся на службу Донъ-Карлосу.

— Гарнизонъ Христиносовъ города Валкарлоса, нѣсколько дней тому, какъ выступилъ вечеромъ въ намѣренїи напасть на Карлистовъ въ Охагаиръ, и вѣроятно бы успѣлъ въ этомъ, еслибы встрѣтившій мальчикъ не донесъ о приближенїи непрїятеля. (O.G.C.H.)

И т а л і я.

Венеція, 20-го Мая.

Графъ Моцениго, прежній Императорско-Россійскій Посланникъ при Сардинскомъ дворѣ, скончался въ нашемъ городѣ 7-го ч. с. м. имѣя отъ роду около 80 лѣтъ. Въ последнее время жилъ онъ попеременно здѣсь и въ Падуй. Графъ Георгій Моцениго былъ уроженецъ острова Занта.

Римъ, 18-го Мая.

Монсеньоръ де Піетро, назначенъ Папскимъ Нунціемъ при Неаполитанскомъ дворѣ.

— Изъ знатнѣйшихъ лицъ иностранцевъ, прибыли сюда: Маркграфъ Рунгоня, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ Моденскаго Герцогства и Архіепископъ Неаполитанскій, Кардиналь Карачіоло. Ожидаемы также Кардиналы: Ошскій (Ауч) Архіепископъ Изорардъ и Миланскій Архіепископъ Гайсрукъ.

— Академія Тиберинская избрала почетными своими членами: Наслѣднаго Принца Баварскаго, Герцога Петра Ольденбургскаго и Герцога Сексенъ-Кобургскаго. Выѣстъ эта же почестъ оказана Баварскому Министру Графу Спауръ и Россійскому Министру Тайному Совѣтнику Потемкину.

Lipona, która, w roku dopiero zeszytym przez Izby zezwolonej pensyi, 100,000 fr., nie długo używała.

— Doniesienia z Algieru zawsze jeszcze tchną wojną; tymczasem słyszymy, że wnet na wiadomość o zawiątkaniach na Wschodzie, Gubernator Jeneralny, otrzymał zalecenie, w okolicznościach teraźniejszych wszelkiego starcia się unikać i zamierzoną wyprawę zwlekać.

— *Monitor Paryżki* zawiera następującą depeszę telegraficzną: „Bayonna 26 Maja o godz. 10. Jeneral Dowodzący 20 - łą dywizją do Ministra Wojny. Espartero 22-go Arduunnas opanował; Karoliści Balmasedę i Arcinieję opuścili.“ (A.P.S.Z.)

Б е л г и я.

Bruxella, 26 Maja.

W tej chwili choruje młodszy syn Monarchy, i to jest powodem, że Król i Królowa nie jadą do Paryża.

Dnia 27.

Minister Spraw Zagranicznych i Wewnętrznych mianował Kommissją, złożoną z urzędników każdego wydziału i archiwisty Królestwa, mającą się zająć zebraniem archiwów, map, planów i innych dokumentów, należących do Belgii, lub jej zarządu dotyczących, a które według brzmienia art. 13 traktatu pokoju, powinny być zwrócone Hollandyi. Minister instalował kommissją w dniu 23 b. m. (G.R.K.P.)

И с п а н і я.

(Od granic Hiszpańskich.)

Brygadyer Zurbano odniósł d. 13 Maja znakomite zwycięstwo nad Karolistami pod Gamarra. Batalion Alawajczyków, został prawie do szczytu zniesiony. Krystyniści pojмали z niego 120 jeńców, a 150 ludzi legło na pobojowisku.

— *Sentinelle des Pyr.* donosi z Santander, że dnia 15 Maja przyszło do krwawej bitwy na dolinie Caranza, między dywizjami Jeneratów Maroto i Castaneda. Maroto uderzył we 12 баталіонów na Krystynistów i już wziął nad nimi górę, gdy nadszedł Espartero z kilkoma баталіонami gwardyi oraz liczną konnicą i zmusił Karolistów do ustąpienia z placu. Strata była obustronnie bardzo znaczna. (G.C.)

(Z gazet francuzkich.)

Maroto, w dniu 14 Maja, przeniósł swą główną kwaterę do Balmasedy, pozostawiając w Ubal kilka баталіонów. Osada zamku Guardamino, złożona z 209 szeregowych i 14 artylerzystów, wymieniona za jeńców z wojska Królowej, za przybyciem do Durango, była przyjmowana przez nieznających z najżywszym zapamiętaniem. Don Karlos sam wojskowym rozdawał ordery.

— Jeneral Espartero, po zdobyciu Guardamino, wydał odezwę do swego wojska, w której zawiadamia, że niebawem zacznie dźwignię, mogące pomnożyć jego sławę (wojska) i unieśmiertelnić jego imię.

— Maroto rozkazał dotąd trzymać w więzieniu rodziców i najbliższych krewnych młodych ludzi, którzy Hiszpanię od początku wojny domowej opuścili, póki ci nie stawiają się w wojsku D. Karlosa.

— Osada Krystynistów miasta Valcarlos wyruszyła przed kilku dniami wieczorem, w celu napadnięcia na Karolistów w Ochagaira, i byłaby dopięta swego celu, gdyby mały chłopiec, nie był doniósł o jej zbliżeniu się. (G.R.K.P.)

В о с н о у.

Wenecya, 20 Maja.

Hrabia Mocenigo, dawniejszy Cesarzsko-Rossyjski Poseł przy Dworze Sardyńskim, 7-go t. m., blisko 80 lat wieku mając, umarł w naszym mieście. W ostatnich czasach mieszkał on na przemiany tu i w Padwie. Hrabia Jerzy Mocenigo rodem był z wyspy Zante.

Rzym, 18-go Maja.

Monsignore de Pietro mianowany jest Nuncyuszem Papieżkim przy dworze Neapolitańskim.

Z osób znaczniejszych zagranicznych, przybyli tu: Margrabia Rungoni, Minister Spraw Wewnętrznych Xięstwa Modenckiego, i Kardynał Caracciolo, Arcybiskup Neapolitański. Spodziewani są, Kardynałowie: Isoard, Arcybiskup Auchski i Gaysruck, Arcybiskup Medyolański.

— Akademia Tiberina obrała na honorowych swych członków: Xiążęcia Następcę Tronu Bawarskiego, Xiążęcia Piotra Oldenburskiego i Xiążęcia Sasko-Coburgskiego. Razem też odznaczenie okazano Bawarskiemu Ministrowi, Hrabie Spaur, i Ministrowi Rossyjskiemu, Radcy Tajnemu Potemkinowi.

— Герцогъ Кавино, Луианъ Бонапарте, находится здесь несколько уже дней, многія также лица этой фамилии прѣдутъ сюда, за наслѣдствомъ оставшимся послѣ умершаго Кардинала Фешъ.

21-го Мая.

Бывшій донинѣ Командиромъ Малтійскаго Ордена, Капеллари дела Коломбо, непотъ Папы, назначенъ Пріоромъ этого ордена, вновь теперь возстановленнаго въ Ломбардіи и въ Венеціи стадіума, онъ прибылъ сюда, чтобы быть подтвержденнымъ Его Святѣйшествомъ въ этомъ достоинствѣ.

— На дняхъ ожидаютъ здѣсь къ празднествамъ Канонизаціи, возвращенія Его Высочества Наслѣднаго Принца Баварскаго съ предпріятыми имъ экскурсіей въ Сабинскія горы. Говорили вчера съ увѣренностью въ разныхъ здѣшнихъ собраніяхъ, что прѣдетъ и Король Неаполитанскій ко времени этого празднества.

— Его Величество Король Баварскій, по осмотру, большій, почти уже совершенно оконченной картины, нашего славнаго Овербека, изволилъ собственноручно пожаловать ему Королевскій орденъ Св. Михаила, присовокупляя къ тому самыя лестныя выраженія въ своемъ отзывѣ объ знаменитомъ артистѣ.

— Окончены уже всѣ приготовленія къ Канонизаціи 26-го ч. Вчера происходило по этому случаю послѣднее засѣданіе Кардиналовъ и Епископовъ, послѣ чего ожидаютъ изданія Папской буллы, объявляющей о должествующемъ послѣдовать совершеніи этого акта въ церкви Св. Петра. (A.P.S.Z.)

Т у р ц и я.

Константинополь, 8-го Мая.

Султанъ посѣщалъ вчера новую морскую школу въ арсеналѣ, ученики коей будутъ переведены въ училища Халки (на Княжескихъ островахъ), чтобы тамъ провели пріятное время года.

— Изъ Смирны сообщаютъ извѣстіе, тамъ на дняхъ полученное, что отрядъ Египетскаго войска, преслѣдовавъ Арабовъ до Турецкихъ предѣловъ, что послужило поводомъ къ открытію непріятельскихъ дѣйствій.

— Нѣкоторые утверждаютъ, что въ Константинополь знали уже 27 Апрѣля о началѣ непріятельскихъ дѣйствій, но Порты, придерживаясь давнишней своей системы въ отношеніи иностранныхъ державъ, старалась скрывать для нихъ это извѣстіе. (G. C.)

М е к с и к а.

Вера-Крузъ, 1-го Апрѣля.

Мексиканское Правительство заключило уже договоръ съ Адмираломъ Боденомъ, который, въ слѣдствіе того, сдать крѣпость Генералу Мора, какъ скоро прибудетъ достаточное число Мексиканскихъ войскъ. Адмиралъ отправилъ своего Секретаря въ Мексику, съ ратификаціею трактата за своимъ подписаніемъ. Послѣ завтра прѣдетъ сюда изъ Мексики транспортъ съ 2,760,000 долеровъ, который уже видѣли въ 12 миліяхъ отсюда. (O.G.C.P.)

Закавказское общество поощренія сельской и мануфактурной промышленности и торговли.

Сіе общество учреждено по Высочайшему повелѣнію въ 11-й день Мая 1833 года. Оно состоитъ изъ предсѣдателя, шести непримѣнныхъ членовъ, одного Секретаря, агронома, переводчика; сверхъ того имѣетъ нѣсколько иигородныхъ членовъ и корреспондентовъ. До сей поры, оно занималось преимущественно предметами сельской промышленности, какъ перваго основанія богатства края. Для опытнаго же наставленія жителей по сей части, общество устроило близъ Тифлиса опытную ферму, на которой главные предметы занятій суть слѣдующіе: 1) Улучшеніе винодѣлія. Посажено уже до 100,000 виноградныхъ лозъ, лучшихъ сортовъ, выписанныхъ изъ Кахетіи, Армянской области и Крыма. 2) Улучшеніе шелководства. Имѣется уже нѣсколько сотъ тысячъ сванцевъ Гиланской туты, и 50 тутовыхъ деревьевъ съ Филиппинскихъ острововъ. 3) Разведеніе разныхъ фабричныхъ растений, какъ то, Бразильской длинноволокной, Египетской и Американской высокоствольной, хлопчатой бумаги; Китайскаго и Египетскаго индиго, Американскаго табака, клешиины и проч., которыхъ сѣмена разосланы также по всѣмъ провинціямъ здѣшняго края, и розданы разнымъ помѣщикамъ и колонистамъ. Американскій табакъ уже разводится въ большомъ количествѣ въ Татарскихъ дистанціяхъ; Китайскаго индиго вывезено въ нынѣшнемъ году до восьми пудовъ, въ Кахетіи, въ помѣсть Князя Абхазова, который устроиваетъ и заводъ для выдѣлки краски изъ этого растенія; клешииною снабжаются съ опытной фермы всѣ госпитали здѣшняго края. 4) Введеніе въ полеводство плодосѣвной системы. Разводятся сѣмена разныхъ кормовыхъ травъ, для раздачи помѣщикамъ и устро-

— Xiągę Canino, Lucyan Bonaparte, tu się od kilku dni znajduje, wiele oraz osób tej familii ma tu wkrótce zjechać, dla wzięcia spadku po zmarłym Kardynale Fesch.

Dnia 21.

Dotychczasowy Komandor Orderu Maltańskiego, Capellari della-Colombo, Nipote Papieża, mianowany został Przeorem tego orderu, nowo-przywróconego teraz w Lombardyi i Wenecyi Stadium, przybył dla otrzymania od Ojca Ś-go potwierdzenia na tę dostojność.

— J. Kr. Wys. Xiągę Następca Tronu Bawarskiego, w tych dniach spodziewany tu z powrotem, ze swych wycieczek do gór Sabińskich, dla znajdowania się na uroczystościach kanonizacyi. Mówiono wczora w różnych towarzystwach tutejszych z pewnością, że i Król Neapolitański na tę uroczystość przybędzie.

— Król Jmć Bawarski, po widzeniu wielkiego, prawie już skończonego obrazu, naszego sławnego Overbecka, własnoręcznie uderował Orderem Królewskim Ś. Michała, łącząc do tego najpochlebniejsze wyrazy dla znakomitego artysty.

— Do Kanonizacyi na 26-ty skończono już wszystkie przygotowania. Wczora odbył się ostatni z tej okoliczności konsystorz Kardynałów i Biskupów, oczekiwana jest bulla Papieżka, obwieszczaająca nastąpić mające dopełnienie tego aktu w kościele Ś. Piotra.

(A.P.S.Z.)

Т у р ц я.

Stambul, 8-го Мая.

Sułtan zwiedzał wczora nową szkołę marynarki w arsenale, której uczniowie będą przeniesieni do szkoły w Chalki (na wyspach Xiążęcych), dla przepędzenia tam pięknej pory.

— Ze Sairny udzielają wiadomość tamże w tych dniach otrzymaną, że oddział wojska egiptskiego ścigał Arabów aż w granice Tureckie, co było pierwszym powodem do rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich.

— Niekłóre osoby utrzymują, że w Stambule wiadziiano już na dniu 27-m Kwietnia o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich, ale Porta, trzymając się swego dawnego, względem mocarstw zagranicznych, systemu, starała się tać przed niemi tę wiadomość. (G. C.)

М е х и к.

Vera-Cruz, 1-го Kwietnia.

Rząd Meksykański zawarł już ugodę z Admiralem Baudin; zatem tenże zwróci zamek Jenerałowi Mora, skoro tylko nadejdzie dostateczna liczba wojsk Meksykańskich. Admirat wysłał swego Sekretarza do Meksyku, z traktatem przez siebie ratyfikowanym. Pojtrze przybędzie tu z Meksyku transport 2,760,000 dollarów, który już o 12 mil ztąd widziano. (G.R.K.P.)

ЗАКАВКАЗКІЕ ТОВАРИЗСТВО ЗАХѢЩЕНІЯ ПРОМЫСЛУ ВІЕСЬКІЕГО І РѢКОДІЕЛНІЕГО, І HANDLU.

Товарищество то, за Найвысшимъ розказемъ utworzone zostało dnia 11-go Marca 1833 roku. Składa się ono z prezidenta, sześciu członków niezmiennych, jednego sekretarza, agronoma, translatora; nadto ma kilku członków w różnych miastach i korrespondentów. Dotąd, zajmowało się ono szczególnie przedmiotami przemysłu wiejskiego, jako pierwszemu zasady bogactwa kraju. Dla praktycznej zaś instrukcyi mieszkańców w tej rzeczy, товарищество założyło pod Tyflisem gospodarstwo doświadczalne, w którym główne przedmioty zatrudnień, są następujące: 1) Ulepszenie winnic. Posadzono już do 100,000 winorośli lepszych gatunków, sprowadzonych z Kachetyi, prowincyi Ormiańskiej i Krymu. 2) Ulepszenie jedwabnictwa. Mają już kilkakroć sto tysięcy posianek Gillańskiej morwy i 50 drzew morwowych z wysp Filippińskich. 3) Rozprowadzenie różnych roślin rękodzielniczych, jakoto: bawełny Brazylijskiej długowłókniastej, Egiptskiej i Amerykańskiej wysokotłógowej bawełny; Chińskiego i Egiptskiego indygo, Amerykańskiego tytoniu, szeleściku niebieskiego i t. d., których nasiona rozosłane także po wszystkich prowincjach tutejszego kraju, i rozdane różnym obywatelom i kolonistom. Tytuń Amerykański już się w wielkiej ilości rozodzi w distancyach Tatarskich; Indygo Chińskiego w roku terażniejszym zasiano do ośmiu púdów, w Kachetyi, w majetności Xiążęcia Abchazowa, który też urządził fabrykę dla wyrabiania farby z tej rośliny; szeleścikiem opatrzywane są z tutejszego folwarku doświadczalne wszystkie szpitale tutejszego kraju. 4) Zaprowadzenie rolnictwa płodozmiennego. Rozmnażają się nasiona różnych roślin karmowych, dla rozdzania obywatelom i robią różne udoskonalone narzędzia rolnicze. 5) Rozmno-

(2)

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Юня 2 д. 1839 г. — Цензоръ Коллеж. Совѣт. Иванъ Вашкевичъ.